

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2011. május 11. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az 5 rb. hivatali visszaélés büntette miatt **I. r. vádlott és társa** ellen folyamatban lévő büntető ügyben a Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa 2010. szeptember 22. napján kihirdetett Kb.II.63/2008/49. számú ítéletét **megváltoztatja**.

I. r. vádlott bűncselekményét 4 rb., 1 esetben folytatólagosan, 3 esetben bűnsegédként elkövetett hivatali visszaélés büntettének (Btk. 225. §); míg

II. r. vádlott bűncselekményét 4 rb., 1 esetben folytatólagosan elkövetett hivatali visszaélés büntettének (Btk. 225. §) **minősíti**.

I. r. vádlott büntetését 250 (kettőszázötven) napi tétel, napi tételenként 300 (háromszáz) forint pénzbüntetésre és lefokozásra;

II. r. vádlott büntetését 300 (háromszáz) napi tétel, napi tételenként 300 (háromszáz) forint pénzbüntetésre és lefokozásra **enyhíti**.

I. r. vádlott esetében a 75.000 (hetvenötezer) forint, **II. r. vádlott** esetében a 90.000 (kilencvenezer) forint pénzbüntetést meg nem fizetés esetén szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Ebben az esetben egy napi tétel összegének helyébe egy napi szabadságvesztés lép.

Kötelezi **I. r. vádlottat** 31.827 (harmincegyezer-nyolcszázhuszonhét) forint, **II. r. vádlottat** 21.067 (huszonegyezer-hatvanhét) forint eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére; az ezen túlmenően felmerült 1.200 (egyezerkettőszáz) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét **I. r. és II. r. vádlott** tekintetében **helybehagyja**.

Indokolás:

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa a 2010. szeptember 22. napján kihirdetett KB.II.63/2008/49. számú ítéletével I.r. vádlottat 5 rb. - 4 esetben bűnsegédként, 1 esetben tettesként elkövetett - hivatali visszaélés büntette miatt - halmazati büntetésül - 6 hónapi, végrehajtásában 1 évi próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésre, 1 évre az őrmesteri rendfokozatba visszavetésre, II.r. vádlott 5 rb. ebből 1 esetben bűnsegédként elkövetett - hivatali visszaélés büntette miatt - halmazati büntetésül - 10 hónapi, végrehajtásában 3 évi próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésre és 1 évre törzsőrmesteri rendfokozatba visszavetésre ítélte. A vádlottakat előzetesen mentesítette a büntetett előlethez fűződő hátrányok alól. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, és a vádlottakat kötelezte a felmerült bűnügyi költség megfizetésére. Ellenben I.r. vádlottat az ellene szolgálatban kötelességzegés vétsége és szolgálati visszaélés vétsége miatt emelt vád alól felmentette.

A tárgyaláson a katonai ügyész 3 napi gondolkodási időt tartott fenn nyilatkozatának bejelentésére, majd törvényes határidőn belül mindkét vádlott terhére büntetésük súlyosítása érdekében, az I.r. vádlott tekintetében a felmentő rendelkezés miatt is fellebbezést jelentett be. Indokolása szerint az elsőfokú bíróság által alkalmazott jogkövetkezmény eltúlzottan enyhe, nem igazodik a bűnösségük fokához. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság mellőzze az előzetes mentesítésre vonatkozó rendelkezést és a vádlottakkal szemben kiszabott katonai mellékbüntetést lefokozásra súlyosítsa.

A vádlottak és védőik az ítéletet tudomásul vették.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészség a Kf.III.183/2010. számú átiratában a katonai ügyész fellebbezését módosítással tartotta fenn. Az I.r. vádlott részfelmentése miatt bejelentett ügyészi fellebbezést visszavonta. Indítványozta a vádlottak cselekményeinek egységesen 5 rb. részben folytatólagosan és bűnsegédként elkövetett hivatali visszaélés büntettének minősítését, a vádlottakkal szemben alkalmazott előzetes mentesítés mellőzését, és mellékbüntetésként lefokozásukra tett indítványt, továbbá arra, hogy a felmerült bűnügyi költség tekintetében a másodfokú bíróság helyesbítse az első fokú ítéletet. Egyebekben az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészségnek a másodfokú nyilvános ülésen jelen lévő képviselője az ítélet A/ részével kapcsolatban kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, azonban részben tévedett, amikor fogvatartott sérelmére elkövetett cselekményt nem minősítette folytatólagosnak. Megismételte az átiratában írt indítványait.

Az I.r. vádlott védője az első fokú ítélet helybenhagyását indítványozta, figyelemmel arra, hogy a védencével szemben alkalmazott jogkövetkezmény arányos, az

megfelelően szolgálja a büntetési célokat. Álláspontja szerint nem indokolt az I.r. vádlottal szemben lefokozás alkalmazása.

A II.r. vádlott védője szintén az ítélet helybenhagyására tett indítványt. Csatlakozott a Katonai Fellebbviteli Ügyészség azon álláspontjához, hogy a védence cselekménye az egyik esetben folytatólagosnak minősül. Álláspontja szerint az előzetes mentesítés mellőzése a büntetési célokon túlmutató joghátrányt jelentene védence számára.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az első fokú ítéletet, az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be.348.§ (2) bekezdésére figyelemmel az ítélet B/ része tekintetében nem bírálta felül, mivel az ügyészi fellebbezést abban a részben, amelyben I.r. vádlottal szemben hozott felmentő rendelkezést támadta, a Katonai Fellebbviteli Ügyészség joghatályosan visszavonta. Az ítélet A/ része vonatkozásában a Be.348.§ (1) bekezdése alapján az ítéletet mindkét vádlott tekintetében felülbírálta.

A felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat betartotta. Ítéletének tényállását mérlegelési jogkörében állapította meg, az I. és II.r. vádlott ugyanis részben tagadta a terhére rótt bűncselekmények elkövetését. Az elsőfokú bíróság azonban részletes bizonyítási eljárást folytatott le, ennek során számos fogvatartott és bv. testületi tag vallomását vonta értékelési körébe és nem tévedett, amikor a vádlottak tagadásával szemben az egyéb bizonyítékok alapján állapította meg a tényállást. Megindokolta, hogy a vádlottak a bűnösségüket tagadó nyilatkozataival szemben mely bizonyítékokra alapozta ítéletének tényállását. Az indokolási kötelezettségének, mely a logika szabályainak megfelel, teljes körűen eleget tett. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az ítélet mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt elfogadta felülbírálata alapjául.

A vádlottak cselekményének téves jogi minősítését támadó másodfokú ügyészi indítvány részben alapos.

Az elsőfokú bíróság az általa megállapított tényállás alapján helyesen következtetett a vádlottak bűnösségére, azonban részben tévesen minősítette a cselekményeiket.

Az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a vádlottak szolgálatuk teljesítése során hivatalos személynek minősültek a Btk.137.§ I/I. pontja alapján. Azzal a magatartásukkal, hogy hivatali helyzetükkel visszaélve, 4 fogvatartott emberi méltóságát megsértették, ezzel nekik jogtalan hátrányt okoztak, megvalósították a Btk.225.§-ába ütköző hivatali visszaélés büntettét.

Az elsőfokú bíróság azonban tévedett, amikor a vádlottak cselekményei 5 rendbelinek minősítette, és nem észlelte, hogy fogvatartott sérelmére elkövetett cselekmények a folytatólagosság egysége keretébe tartoznak. A BH 1983/147. számon közzétett eseti döntésben megfogalmazott bírói gyakorlat szerint azonos sértett sérelmére ugyanazon célból, több cselekménnyel megvalósított hivatali

visszaélés folytatólagosan elkövetettnek minősül, amennyiben az egyes magatartások között huzamosabb idő nem telt el. Az ítélet tényállásának I. és II. pontjaiban írt cselekmények, melyeket a vádlottak a fogvatartott sérelmére valósítottak meg a folytatólagos egység keretébe tartoznak az előzőekben kifejtettek miatt.

Az irányadó bírói gyakorlat szerint továbbá folytatólagos egység keretébe tartozó cselekményeknél csak a súlyosabban minősített elkövetői alakzatot kell megjelölni, ezért a vádlottak tettesként valósították meg e sértett sérelmére elkövetett hivatali visszaélés büntettét. A többi cselekmény vonatkozásában az elsőfokú bíróság helyesen jelölte meg az elkövetői alakzatokat.

Az előzőekre figyelemmel a másodfokú bíróság a vádlottak tényállásban írt cselekményét megváltoztatta, az I.r. vádlott bűncselekményét 4 rb. - egyik esetben folytatólagosan, 3 esetben bűnsegédként elkövetett - hivatali visszaélés büntettének, II.r. vádlott bűncselekményét pedig 4 rb. - 1 esetben folytatólagosan elkövetett - hivatali visszaélés büntettének minősítette.

A katonai ügyésznek a vádlottak büntetésének súlyosítására irányuló fellebbezését a másodfokú bíróság az alábbiak szerint részben alaposnak találta.

Az elsőfokú bíróság helyesen vette számba a bűnösségi körülményeket, amelynek körét ki kell egészíteni azzal, hogy további nyomatékos enyhítő körülmény a vádlottak terhére nem róható időmúlás. A vádlottak cselekményének konkrét tárgyi súlya alapján is, a másodfokú bíróság lehetőséget látott a Btk.87.§ (2) bekezdés e/ pontjának alkalmazásával - figyelemmel a Btk.2.§-ára - arra, hogy a vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztést pénzbüntetésre enyhítse. Differenciálva a vádlottak cselekvősege között, I.r. vádlott büntetését 250 napi tétel, napi tételenként 300 Ft, II.r. vádlott büntetés pedig 300 napi tétel, napi tételenként 300 Ft pénzbüntetésre enyhítette, mely pénzbüntetések megfelelően tükrözik a terhükre rótt cselekmények tárgyi súlyát és vagyoni, jövedelmi viszonyaikat. A másodfokú bíróság a törvény kötelező rendelkezése alapján rendelkezett a pénzbüntetések meg nem fizetése esetére, azok szabadságvesztésre történő átváltoztatására.

A katonai mellékbüntetés súlyosítására irányuló ügyészi fellebbezés alapos. Nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy a vádlottak a cselekményeikkel nem csak a fogvatartottak emberi méltóságát sértették, hanem magatartásuk a bv. intézet rendjére is súlyos veszéllyel járt. Magatartásukkal provokálták a fogvatartottakat, amely jelentős biztonsági kockázatot jelent. Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a cselekményük többszörös halmazatot képez, továbbá, hogy előljáróik a munkájukkal elégedetlenek. A másodfokú bíróság álláspontja szerint ezért nem méltóak rendfokozat viselésére, a bv. testületben nem hagyhatók meg, ezért a velük szemben kiszabott katonai mellékbüntetést lefokozásra súlyosította. E mellékbüntetés az alkalmazott pénzbüntetéssel együtt alkalmas a vádlottak tekintetében a Btk. 37.§-ában írt a büntetési célok elérésére.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészség átiratában helyesen hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság tévesen számolta ki a bűnügyi költséget és tévesen határozta meg annak összegét. Az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség összege helyesen: 53.955,- Ft, ezért a másodfokú bíróság a vádlottakat cselekményükkel összefüggésben felmerült bűnügyi költségre kötelezte. Megállapította, hogy 1.200,- Ft bűnügyi költség a felmentő rendelkezésben elbírált cselekményekkel összefüggésben merült fel, ezért a másodfokú bíróság megállapította, hogy azt az állam viseli a Be. 339. § (1) bekezdése alapján.

Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa - helyes indokainál fogva - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372.§ (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2011. május 11.

Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k.
a tanács elnöke

Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k.
előadó bíró

Dr. Ifkovics Béla hb. ezredes s.k.
szavazó bíró

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsának ítélete I.r. és II.r. vádlottak vonatkozásában a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2011. május 11.

Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Horváth Judit
tisztviselő